

Bordi András: Dombok, 1988

Boncz Barnabás

Az akvarell újkori magyar mestere

BORDI ANDRÁS

(1905-1989) kamarakiállítás a Hevesi Sándor Színház Galériájában

A marosvásárhelyi festőművész a XX. század egyik legeredetibb, legmodernebb magyar vízfestő művésze. Alkotótevékenysége az európai művészettörténet mozgalmas időszakára esett. Az 1960-as években alakította ki jellegzetes akvarell stílusát, amelyet a formai leegyszerűsítés és a színek harmóniája jellemez. E periódus festményeinek többsége tájkép és portré, melyből a zalaegerszegi tárlat igyekezett egy jellegzetes válogatást bemutatni.

Erdély eddig felfedezetlen része – pedig alpesi látványosságot nyújtó, de annál humanizáltabb, színesebb, fényekben gazdagabb – a székely hegyvidéki táj, s e táj népének ősi, etikai-etnikai, jellembeli szépségeit örökíti meg alkotásain.

Számára legfontosabb a művészi igazság. Képei a modelljeivel való azonosulás felemelő megnyilatkozásai. Gyöngéd romantika és egyfajta finom, érzékeny

realizmus jellemzi alkotásait. Nem tartották fogva a különböző izmusok, nem utánozt senkit. Egyszerű, mégis hatásos festészeti megoldásokat keresett, színei líraiak, s éppen ezek adják művészetének eleganciáját. Mesterének a természetet tartotta, amely kimeríthetetlen változatosságban kínált számára témát, az emberről és környezetéről. Megértette a beszédes tájak kihívását, szinte a látvány festő-poétája. De ugyanezt elmondhatjuk akkor is, ha zsánerképet festett, vagy jellegzetes portréit alkotta. Könnyedén dolgozott – ez a könnyedség teszi lebegővé lapjait –, csodálatlanul megtalálta palettáján azokat a színárnyalatokat, amelyeket a látvány és a lelkében kialakult látomás sugallt. Ez a pillanat sugallta ihlet teszi különlegesen vonzóvá műveit. Képeinek bársonyos, lazúros faktúrája ma is megragadja a nézőt, felidézve az élmény közvetlenségét. A szépség eszményének követőjeként enyhülést, harmóniát akart

adni nézőjének, amit csak a szívében elkötelezett művész tud reprodukálni.

Bordi Andrásról írt monográfiájában Banner Zoltán így foglalta össze a művész gazdag életútját:

„És az is biztos, hogy csak kevesek számára adatik meg még életükben az a boldogító rekompenzáció,

hogy megművelt, fogékonyra tett, meghódított egy művésztől addig érintetlen tájegységet – a Marosmentét –, s cserébe egy kis világegyetemet kapott, amelyben szabadon gazdálkodhatott az emlékezet és a képzelet színeivel.”

Bordi András:
Orsi, 1977

